

ni obenem je očital nekaterim ljudem, kaj vse mu storili. Poslušalci so vedeli, koga da den. Ako se iz srca odpusti, potem se molči taki stvarēh. Vsa pridiga je imela pač le men, da so nekateri farški podrepniki v družbi nemnimi baburami krokodilske solze preli. Zdaj je župnik proč, mi pa imamo plati. Ako bi zdaj videl, kako ljudje šimfajo! Isto bi kdo menil, da so odborniki vse dovolili, je tukajno prebivalstvo bogato, bi se hudo dotil. Tukajni posestniki tiče v dolgu in marsikateri se niti svojo lastno hišo ne more popraviti. Davki, obresti, zarubljenje itd. pride vsak dan. Tuintam teče dež pri strehi v hišo, — prav je revščina. Na občinski cesti je precej rok grič in kadar peljejo kmeti les v Celovec, torej vlogo živad trpinčiti. Ali grič se ne odstrani, kajti za to delo bi odbornike noben farški ne pogledal. Tako bi bilo še marsikaj potrebo, ali ničesar se ne stori. Ljudje menjajo v klerikalstvo z vero in ne vedo, da je le isčit za farje. Kako dolgo bode to še trpele? Že tako dolgo, dokler se ljudstvo ne vzdržmi.

Več davkoplacovalcev.

Iz Medbrowske občine. Ko so pred dobrimi petimi leti v Medbrowski občini pri občinski svetovi slovenski klerikalci podrli in tako tedaj v pridel Kneschnig do župačstva, za pisarja pa o potem postavili po dom. Tinovega Joža. Stem takoj činom so tedanji ratni možje, zares nadi pravo pravcato terno. No glejte, potem je šlo tako le: skorej leta dni je dohajal iz odhaljenega Celovca nek g. Sohar, vežbat ga v marsikih zadevah. Poleg tega pa so skoraj tako količkaj večjo pisarijo dali v bližnjih Brolah upravit. In pozneje potem ko g. Sohar ni več dohajal, pa so druge pisarje, enega za drugim zdeli, ako se je količkaj malenkostnih pisarj spajjal nabralo, tako rekoč v štoro jemati. Jožej pa je menda, vkljub temu ravno tako obljubljeni „Gehalt“ vendar le vlekel. Je tudi g. župan in večkrat še z svetovalci imel vedne (popotrebne?) izlete in to najkrat radi pisarjeve brezbriznosti. Ob neki pukli, ko se je pomikala ta „karavana“ na tem transportu, mi namigne moj stari znenec ter: v tej občini pa imajo vedno, leto in dan kloben teden! Razumljivo je, da je potem prišla občina uprava v tako grozen nered, da so plem občino zadevale, ter sledile ena za drugo vedne večje denarne kazni. Da pa tudi pri tako vratolomnem gospodarstvu, v očeh naših klerikalcev, nikdo ne zaigra tako hitro svojih „simpatij“; to je tako je človek cerkveni ključar izroma cerkvenik-mežnar pimpam. Na vse udanje je vendar večina prišla do spoznanja da ni bilo prav, da se je dal oni navidezni mogičev svojemu pisarju tako „tomlati“, da bi bil kar kralj kmalo vtregnil podoben — slavnatemu možu.

Št. Vid pod Juno. Ljubi „štajerc!“ Dolgo Ti je nisem nič pisal o našem Svatončku. Precej niznješi je postal v tem času ali nekaj Ti pa moram naznani. Ljubi bralci, ta gospodine nam uganja burke in kako se reži, če dobrega ubogega kmeta v pest. Sel je neko subto večer s tukajnim lovskim paznikom na kmetu Hallerju; čakal je „pokca“, ali zatrolj je eno drugo črno kosmačino, namreč imeta samega, ki se je ravno hotel briti. Ni verjeti, koliko profesjonov ta Svatonček na Gospodine vzame kmetu britvo in ga sam ne briti, pa kako; tako da je ubogi kmet, kar je Svaton potegnil z britvijo, vsakikrat zajeta. Po poldrugi urri je hil ta junak „fertik“ in a prša, kako se počuti. Ta mu odgovori: Če dobro, samo da sem dobil čisto druge leve obraz; sem bel, sem rdeč, samočrni nikjer nsem več. Svaton pa pravi: „Ja če bi bil kak nasprotnik naše vere to videl, stavim da sem „štajerc“. — Prihodnič vam povem več.

Naprednak ki vse vidi.

* * *

Iz Tirolskega. Ljubi „štajerc“, dopadeš se mi ker govoris resnico. Jaz sam sem vlogo kmetski delavec, ali žal da skoraj med kmeti morem izhajati, ker mi ne morejo toliko plavati, da bi sebe in svojo vlogo mati preživel. Da si vsakdanji kruh služim, moram hoditi po stetu po železnicah. Ali prepričan sem, da go-

voris ti resnico. Tudi pri farjih sem že služil, ali bi sem tam kot hlapce bolj zaničeval, kakor zadnji berač. Kar mački in psi ne snejo, to dobi hlapec. Tebi pa očitajo farji, da si „gršni list“ Ali jaz pravim: Le naprej in Bog ti daj sarečo!

Novice.

Kmetska pest! V žalostnih časih živimo. Toča nam zbije vinograde, klerikalizem pa nam uničuje duhove... Res je, človek bi marsikaterokrat vrgel puško v koruzu in si mislil: Ja za sto vragov, — ako so ljudje tako prokleto zabit, da ne čutijo zlo klerikalstva, da ne ločijo resnice od brezsramne hinavščine, — potem jim je prav, ako se jim slabu godi... Babjeverje, neumnost, — vse to cveti med ljudstvom in najboljši govori ter najboljši spisi ne pomagajo proti tej duševni toči. Res, človek se naveliča pojav, — zgodi se zopet kaj, kar napravi veselo srce, — človek obstane za trenutek in pogleda nazaj! Začudeno vidi, da gre stvar vendar le naprej, čeprav počasi, — naprej gre vse eno!..

Zadnji kmetski zbor v Gradcu nam je to natanko dokazal. Bil je to zbor vseh štajerskih kmetov. In tudi mi iz Spodnje Štajerske nismo izostali. Leta in leta že blujejo naši klerikalni nasprotinci egenj in žvepla po velepoteblju kmetijsko družbo. Zakaj? Vsak bedak mora vendar izpoznavati, da ima kmet le velikanski dobiček od kmetijske družbe. Ali — kmetijska družba se ne da podjarmiti od kaplana Korošca ali monsignora Podgorca, — kmetijska družba se ne da zapeljati v nesrečno, malenkostno politiko, — in zato ji nasprotujejo klerikalci... Pa jim vse nič ne pomaga. Kmetska pest razbije vse govore in deklamacije in teatre in članke in pridige, — kmetska pest zadeva!... Tudi pri nas, v teh zanemarjenih, izsesanih krajih Sp. Štajerske in Koroške se zaveda kmet. Dva kmeta, Drofenig in Kresnik sta dokazala na graškem kmetskem zboru, da se i mi zavedamo. Drofenig, mlad bojevnik za kmetsko stvar, ki pa je v kratkih letih več koristnega storil nego vse govorance kaplana Korošca, — in Kresnik, 62 letni kmet, ki pozna plug in delo in trpljenje, — ta dva sta na kmetskem zboru dokazala, da se i mi zavedamo. Vse načrte, vse ideje, vse želje prvaškega faršta, narodnega hujskanja, razbije — kmetska pest. Kdo si upa nasprotovati tej sili? Naprej, kmet, in svet je tvoj!

„Štajerc“ koledar. Opozljamo zopet svoje čitatelje, da si naročijo naš koledar. Tiskali boste koledarja le toliko, kolikor bode naročnikov. Pozneje bi torej marsikateremu ne mogli ustreči, ako ne bi bil že preje naročen. Čena koledarju bode tako mala, da ga lahko vsakdo kupi. Kostal bode od 25 do 30 kr. Omenimo, da bode obsegal naš koledar več, kakor vsak drugi; kajti mi nočemo s koledarem profit delati, temveč hočemo le kmetu nekaj dati, kar mu bode celo leta v korist. Razven podučnih in gospodarskih članov, ki smo jih objavili od najboljših strokovnjakov, bode v koledarju tudi veliko zabavnega. Vse, kar je potrebno, bode koledar obsegal in okinčan bode z lepimi slikami. Za danes povemo, da bode obsegal koledar članke o travništvu, čebeloreji, živinoreji, vinogradništvu, nadalje lepe povesti, deloma v pohorskem in haložanskem narečju, pesnice, kalendarij z listi za opombe, smešnice, tarife, itd. itd. Vsakdo naj si naroči koledar. Nobene kmetiske hiše na Štajerskem in Koroškem ne sme biti, v kateri bi manjkal koledarja. Kdor proda 10. koledarjev, dobi enega zastonj! Torej na delo!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Benkovič — pasji bič! Nerasna gona, ki jo povzročuje klerikalna stranka proti vsakomur, ki ne trobi brez pogojo v njeni rog, podrobla je že različne plodove. Poštenemu človeku zavre kri, ko vidi strast te strupene farške bande, kateri ničesar svetega ni, ki bljuje ogenj in žvepla na svoje nasprotnike. To je šola kaplana Korošca, ki je zopet učenec čzmidranega Šusteršča. Pod vodstvom tega že opetovanega zaradi častikrake obsojenega kaplana Korošca se gode vse nezaslišane infamije v naši domači po-

litiki. Laž, obrekovanje, brezsramnost, to so sredstva klerikalcev. V brežiškem okraju je vdomačil to klerikalno gonjo mali, novopečeni poslaneč dr. Benkovič. Kdo se je pred letom dñi s tem Cvenko Benkovičem pečal? K večem kaksna nastavka ali pa tisti kmetje, ki so dobili od njega nastne račune. Danes pa je ta Benkovič — ker je postal ponizni lakaj kaplana Korošca, — državni poslaneč in bogev kaj še vse ter misli, da sme kot poslaneč vse storiti. Seveda, krije poslaniška imuniteta in ako bi ga kdo tožil, potem bi že njegovi tovariši skrbeli, da bi se ga ne izročilo sodišču. Pri takih razmerah ni čudno, da si poišče človek proti temu gospodu sam pravico. To se je tudi te dni godilo, kajti poslaneč dr. Benkovič je bil v Brežicah v javni krčmi s pasjim bičem pretepen! Stvar se je zgodila tako-le: Dne 25. avgusta 1907 se je vršil v Sv. Jurju ob južni železnici velilni shod, na katerev je nastopil kot govornik tudi naš preljubljeni dr. Benkovič. V svojem govoru je napadel Benko-Cvenkanič vse povprek, postal je oseben in imenoval nakrat brez povoda celjskega zdravnika dr. Sernea „lažnika“. Dr. Sernek je takoj zahteval, da prekliče Benkovič to žalitev; ali možitelj tega ni hotel storiti. Dr. Sernek se je hotel potem na shodu opravičiti, ali po farški maniri se mu ni podelilo besede. Ker sta Sernek kakor Benkovič rezervna oficirja predložil je prvi celo stvar vojaškemu častnemu sodišču. Potem je pozval Benkoviča na dvojboj. Benkovič pa, — to je tič! Jezik ima tako dolgega kakor stare klepetulje obrekovati človeka, to zna. Ali kadar je treba moža pokazati in s svojo moški častjo svoje nazore dokazovati, takrat se skrije ta „tič“ za babje kiklje. Tako se tudi ni upal, sprejeti dvoboje in dati dr. Serneku zadoščenje. Zato si je dr. Sernek sam zadoščenje poiskal. Dne 13. septembra ob 7. uri zvečer je sedel Benkovič v družbi raznih oseb, med njimi tudi nekaj častnih občanov tamoznjih občin in nekaj uradnikov v gostilini „Grič“ v Čatežu. Nakrat pride dr. Sernek sam in brez vsacega spremstva in zahteva, da prekliče Benkovič svojo žalitev. Benkovič tepa ni hotel storiti. Ko je viden, da seže Sernek v žep, je vprašal, kaj namerava. Dr. Sernek pa je rekel: Tukaj odgovor! in — že je zaživil gal pasji bič okoli Cvenkovičevih ušes. Benkovič je pograbil stol, za katerega se je že preje skril. Ali dr. Sernek je sunil stol ob stran in je udaril Cvenkaniča s pasjim bičom in še enkrat po glavi. Benkovič je skočil zdaj v Serneca in vnel se je pretep. Napisel je zabrusil Sernek Benkoviča ob tla, da je kar zaropotalo. Navzoči gostje so se medtem v postransko sobo podali. Neki uradnik je rekel, naj bi se bojevnika ločilo. Ali navzoči učitelj je rekel, da tega ni treba, ker Benkovič zasluži tak način. Tako se je zgodilo, kar je bilo že dolgo pričakovati. Benkovič je bil za svoje laži s pasjim bičem pretepen! Ja, ja, žalostni časi prihajajo in „vera“ je menda zopet v nevarnosti... Smešna zvezza pa je lahko ponosna na svojega dolgojezičnega, s pasjim bičem tepenega voditelja. „Posavská straž“ bodo pač zdaj pisala: „Ja, Benkovič, to je tič, — dobil je pasji bič...“

Benkovič — iz cerkve izključen! Katoliška cerkev uči, da je vsakdo, ki je imel dvoboje izključen iz katoliške cerkve. Nato se zdaj Benko-Cvenkanič izgovarja, češ da „iz verskih razlogov“ ni mogel sprejeti dr. Sernečov poziv na dvoboje in da se je moral „iz verskih razlogov“ pustiti pretepti s pasjim bičem. No, Benkovič je rezervni oficir in oficirsko častno sodišče ne bode jemalo ozir na to razloge, temveč ga bode bacnilo iz svojega kroga ter mu odvzel saržo. Sicar pa se je Benkovič kot mladi človek prav rad dvobojeval in večkrat je imel sabljico v roki. Torej je Benkovič izključen iz katoliške cerkve, kakor mora biti izključen iz oficirskega stanu! In vendar je še vedno poslaneč. No, klerikalci imajo tudi poslanca Jankoviča, ki se je istotako skril, ko so zahtevali zadoščenje za žalitev. Klerikalci — kako naj bi se reklo vaši stranki?

Prvaška gona proti nemškim uradnikom od strani zagriženih oseb se nadaljuje. Po časnikih in drugje denuncirajo prvaki vsakega urad-

nika, ki se jim ne uklanja. Pri ptujski pošti je uslužben g. Grüneis, čež katerega se vlag ne prenehoma lažnive ovadbe. Poštno ravateljstvo je stvar že preiskalo in ni našlo ničesar nepravilnega. Ali prvaški hujščki so vložili pritožbo na ministra. Samo mučiti in škodovati hočejo uradniku. Sramujejo naj se, ti denuncijanti! Fej!

Tepeni prvaki. Prvakom leži že v krvi da morajo ob vsaki priliki bujekati. 8. t. m. je bilo na Pragerskem nekaj ogrskih „urlauberjev“, ki so v svojem jeziku pesmi prepevali. Nobe-nemu človeku ni bilo to neprijetno, kajti vsakdo je uvidil, da so reveži lahko vesli, ako se pelje zopet domu. Na peronu pa je stal tudi troje gospodov, — naš ptujski dr. Brumen, naš ljubljeni prvaški „profesor“ Zelenik in pisar Krištovič. Dr. Brumen je bil pameten in tih. Ali „profesor“ Zelenik in njegov tovariš-pisar sta se menda nasrkała sladke kapljice ali pa sta bila tako „navdušena“, da sta pričela bujekati in „urlauberje“ psovati. No, fantje se to niso pustili dopasti in kmalu jih je dobil Zelenik par pod rebra, da je kar pokalo in se je v vsej svoji dolgosti na tla zvrnil. Njegov tovariš Krištovič pa jo je dobil po nosu, da je vidil 9 solncev. S tem pa profesor Zelenik še ni bil zadovoljen. Skril se je za občinstvo in ko so fantje zopet zapeli, pričel je „profesor“, — žvižgati. Že preje so moža le železničarji rešili. Tudi zdaj bi dobil zasluzene bunke po grbi, ko bi se vlak ne odpeljal. Gospod „profesor“, ali vas ni malo sram?

Obsojeni prvaki. Župnik Anton Lednik v sv. Duhu (Loče) in njegov hlapec Miha Brat sta med volitvami strastno za kandidata Pišeka agitirala. Ker sta pa pozabila, da imamo tiskovni zakon in sta brez dovoljenja plakate prilepila, sta bila obsojena na 12 ur zapora ali 5 K globe.

Kaj je liberalec? Iz sv. Antonia v Slov. Gor. se nam piše: Kake dve leti je od tega, kar smo slišali prvič besedo „liberalec“. Spočetka smo mislili, da so liberalci tisti, ki libero pojejo, pa že vidimo, da smo se motili in že zdaj ne vemo pravega pomena te besede. Zadnjič sem viden dva pastirja, kako sta se imela. Eden je bil „liberalec“, drugi pa „klerikalec“ in kako sta se dajala, kakor da je „velika“. Vi, gospod urednik, ste nam že marsikaj pojasnili; prav lepo Vas prosimo, pojasnite nam tudi to, da bodo enkrat na jasnom glede kaplanovih govorov. — Na to vprašanje, dragi Antončanje, se ne da tako na kratko odgovoriti. Pomen besede je morda „prostomisle“, kajti „libertas“ pomeni toliko kakor „prostost“. Potemtakem bi bil torej vsak „liberalec“, kdor misli z lastno glavo in se pri mišljenju ne podvrže nobeni komandi. „Liberalstvo“ je pa tudi gospodarski nauk, ki temelji na pravici do tekmovanja vsacega posameznika v človeški družbi. Kapitalistična današnja družba je torej „liberalno“ sestavljena, kajti vsakdo ima prostost do vsakovrstne konkurence v delu in nastopu. „Liberalci“ pa so tudi politična stranka. Nemška liberalna stranka je imela enkrat veliko moč, danes pa je že odigrala. Na Slovenskem je bila najbolj „liberalna“ še dr. Tavčarjeva kranjska stranka s svojim listom „Slov. Narod“. Danes nimamo v naših krajeh liberalnih strank. „Narodna“ stranka jo je zavila na desno proti klerikalstvu. Mi pa smo na prednjaki, to se pravi pristaši gospodarskega dela, in nasproti verskega ter narodnostnega hujškanja. Klerikalci nas hočejo pri ljudstvu s tem očrnit, da nas imenujejo „liberalce“ in podtikajo tej besedi „brezverstvo“. No, naši čitatelji vedo, da nismo brezverci, marveč da znamo le ločiti vero od politike. To vam menda zadostuje. Ob prilikah napišem vrsto člankov o tej stvari!

Župnik — kramar! Župnik v sv. Lovrencu v Slov. Gor. prodaja za „Marijine hčerke“ tablice in židane trakove. Mi vprašamo: ali ima župnik pravico, da igra kramarja? Ali ima obrt? Ali plačuje zato davke? Ako ne, potem naj storii oblast, da omeji to preziranje postave.

Vhogi Pišek! Nemoški listi poročajo, da je stanoval naš „dični“ poslanec Pišek začasa svojega bivanja na Dunaju — minoritskem kloštru. Hm, hm. — Pišek se je hotel ubraniti zapeljivosti velikega mesta in zato se je skril za samostanski zidovi. O ti krotki, pobožni Pišek til.

Iz Petrovča se nam poroča, da muči neki tamozni posestnik svojo hčerkko A. na grozni način; pomaga mu pri temu druga hčerkka N. Baje zapirata v bogo deklico po 3 do 6 dni v sobi in ji niti jesti niti piti ne dasta. Mi se bomo o celi stvari natanko informirali. Ako je resnično, potem bodo opozorili oblast na ta slučaj.

„Gospodar“ pred porotniki. Znano je, s kako gnušnimi sredstvi je „delovalo“ farško časopisje v volilnem boju. Odlikoval se je v tem oziru „Gospodar“, katerega duša je vodja štajerskih črnuhov, veliki poštenjak Korošec. Ali kaplan Korošec si je že par krat prste osmodil. Zato ima pri listu nekega reveža Leskovarja, kateri beleži kot „odgovorni urednik“. Tako se ne more prijeti pravega povzročitelja lopovskih napadov v „Fhpisu“. V zadnjem volilnem boju je napadel „Gospodar“ tudi g. I. F. Friedrich iz Kazas in notarja g. Stupica iz sv. Lenarta. G. Friedrich kakor notar Stupica sta huda Slovenci in vendar jih je opsoval „Fhpis“ grdo in podlo. Pred sodnijo pa se je črni lažnik skril in je prosil za odpuščenje. Prišlo je do poravnave. „Gospodar“ mora plačati vse troške tožbe, ki znašajo že par stotakov in mora objaviti poleg tega častni izjavni. Tako izgledajo „Fhpovs“ laži, kadar se jih gleda pri sodniji. Korošec, duhovnik si in vendar pozabiš zapoved: Ne lagati!

Sejem z žrebetami v Ptiju. 4. t. m. se je vršil prikrate novi sejem z žrebetami. Vkljub slabemu vremenu je bil jako dobro obiskan. Bilo je veliko žrebet, pa malo kupcev. Zato opozorimo še enkrat na te prepotrebne sejme, ki se bodo gotovo obnesli.

Kmetijsko zborovanje na Pristovi. V nedeljo 22. t. m. ob 9 uri predpoldan priredi ces. kr. kmetijska družba za Štajersko poučno predavanje o zboljšanju travnikov sploh kakor tudi še posebno o osušenju travnikov z drinazi in oravnanju potokov. Pri tej priložnosti se bodo potoki na lici mesta ogledali in se bodo posestnikom tamošnjih travnikov raztolmačilo na kak način se lahko rešimo te nadležne povodnje. Ker je stvar zelo važna in se da ugodno le tedaj rešiti če skupno nastopamo in smo edini se vsakemu posestniku toplo pripomorec se tega zborovanja gotovo udeležiti. Brigajte se toraj, kmetje, in javna pomoč Vam bo dana!

Iz vlaka skočil je župan Zajc iz Dobove in se pri priči ubil. Nešrečenec zapušča 4 otrok. Zajc je bil napredni mož in splošno spoštovan. Naj mu bode zemljica lahka!

Ubil se je v Ptiju pionir Karl Werschnig iz Koroškega. 15. t. m. je prišel zvečer ob 9 uri v vojašnico in se vlegel v 2. nadstropju v postelj. Zutraj ob 2. uri so ga našli na dvorišču mrtvega. Kako je padel iz okna, to se ne ve. Bil je priden fant in služil zadnjo leto.

Z roko v žago je prišel g. Andrej Grobelnik v sv. Lovrencu nad Mariborom. Nešrečenec je odtrgal 4 prstov.

Zepni tat. Na glavnem trgu v Mariboru je bilo vničarici Johani Posch iz sv. Jakoba 80 K. vničarici Ani Kapel pa 3 K ukradenih.

Dobrosrčni tat. Vojaku Josef Hälbedl v Mariboru je podaril na kolodvoru neki neznanec 500 K, češ da ima dosti denarja in mu to iz dobrega srca podari. Vojak pa je nesel denar k policiji. Policija je darovatelja ostavila Imenuje se B. Scheikl, hlapec iz Veitscha. Sele pred kratkom je Scheikl prišel iz ječe, kjer je sedel 15 mesecev. Tako je šel zopet krasti in je ukral nekemu posestniku v Veitschu 11.500 K. Dolgorostež se je sam vjel.

Bratomorilec. Dne 16. t. m. je pričelo zasedanje mariborske porote. Kot prvi je bil obtožen tesar Peter Šaupl, ki je 23. junija v Hrastju svojega lastnega brata z nožem usmrtil. Bratomorilce so obsodili na 6 let težke ječe.

Samomor starke. V Gradcu je skočila v Muro 86 letna vdova Rosa Odel in je utonila. Vzrok revščina.

Zapri so v Ptiju lončarskega pomočnika Kelca. Kradel je.

Iz vode potegnili so pri sv. Marijeti onega slikejša, ki je zadnjič v Ptiju pri kopanju utevil. mrlja je našel fant Martin Horvat iz Mereince. Cestarja Kostanjevec in Cvetko sta po-

tegnila Mrlja iz vode in poskrbela, da se pridelje v mrtvašnico.

Iz Koroškega.

Žrtev „Mira“. Gotovi ljudje so izgubili že popolnoma vsako moralično ravnotežje, tako da jim je postal laž sveto sredstvo, s katerim se borijo proti vsakomur. Naravnost ška in da za politikujoče farje na Koroškem je n. p. sledi slučaj: Dne 26. maja smo objavili članek, ki se je pečal z odsodbo neke od farških laž navdušene ženske Lucije Piroc iz Velikovca. Oseba te ženske nam je tako malenkostna, da bi ne pomočili niti persa v črnilu, ako bi se šlo edino za njo. Ali šlo se je za nekaj drugatega. Pribiti smo hoteli impertinentne laži tistih po gostilnah politikujočih farjev, ki spravljajo neumne svoje ovdice v ječo. Nato je neki prvaški gospod, ali v kuti ali pa fraku, spisal Luciji „popravek“. Ta lažnički „popravek“ je bil spisan 30. julija, to je dva meseca po objavi našega članka. Vsek človek, ki ima možgan in ne rezanicu v glavi, mora vedeti, da je bila dotična lažniva čeckarja spisana po vplivu ali na komando prizadetih farških lažnikov. Lucija je bila sploh pneuma, da bi razumela, kako je zlorabiljajo farji v svoje namenine. Napravili smo k popravku tudi opombo, češ da so Lucijo gotovo „žagnane“ roke pripravile do poprakanja. To je bilo 4. avgusta 1907. In zdaj, ko je že preteklo pet tednov, smo dobili zopet popravki, ki se glasi takole: Z ozirom na dopis „Žrtev Mira“ — „Opomba uredništvu“ v Vašem listu z dne 4. avg. t. l. št. 31. Vas pozivljam sklicujoč se na § 19. tisk. zak. z dne 17/12. 1862, da sprejmete na istem mestu, pod istim naslovom in „Opombi uredništvu“ in istimi črkami v prihodnji ali naslednji številki slediči popravek: Ni res, da „so mi duhovniki toliko časa prigovarjali in morda tudi s hudičem grozili, da sem se podala in podpisala čeckarjo“ (popravek). Res pa je, da sem sama prosila nekega gospoda, da mi je sestavil popravek neresnične trditve v št. 21. Vašega lista. V Velikovcu, dne 11. sept. 1907 Lucija Piroc. — Lucija, ali te ni sram? Ako si res tako pobožna, kakor se delaš, moraš vendar vedeti, da je laž največji greh. Koliko oseb se je neki pečalo s tem popravkom? Kje povsed so si zbijali glave, da bi resnico zavrnili? V Ljubljani ali v Celovcu? Morda pride na ta članek zopet „popravek“. Ali potem bodo pojasnili lažnivo počenjanje te igračke v farških rokeh natanki? Lucija se bode še zapomnila, kdaj nas je izzivala. Tisti lažniki pa, ki stojijo za njo in jo zapeljujejo v laž, torej v greh, naj se sramujejo pred Božjim obličjem za svoje sramotno delo!

Župnik v starem dvoru — obsojen. Župnik Kubica v starem dvoru spada med one duhovnike, ki misljijo, da jim mora biti vsakdo tudi v političnem oziru pokoren. Spenglarski mojster g. Rücker pa zopet ne more uvideti, zakaj bi kot davkopalčevalec in državljan ne imel lastnega političnega prepršanja. Zato tudi g. Rücker ni nikdar skrival, da je vrlj naprednjak in da se ne briga za prvaško gono. V volilnem gibanku je odtegnil župnika vselež tega g. Rückerju obljujeno delo pri filialni cerkvi. Poleg tega je neumni ta duhovnik poštenega obrtnika na poštni karti grdo opoval. G. Rücker se tega ni pustil dopasti in je župnika tožil. Pri sodniji je bil politikujoči fajmošter obsojen na 150 K globe, odnosno na 3 dni zapora. Zdaj bode vendar prišel do prepršanja, da spada duhovnik v cerkev in da velja postava za vse!

Občinske volitve v Arnoldsteinu so končale z napredno zmago. Neprednjaki so v 1. in 3. razredu prodrli, v 2. pa iz usmiljenja neke klerikalce izvolili.

Obsojeni duhovniški hujščki. Župnik Lojzek Hutter v Koprivni je bil med volilnim bojem eden najzagriznejših farških petelinov. Agitiral je tako, kakor storijo to politikujoči duhovniki po „S Mirovem“ receptu, nameč brez izbere sredstev na pošteni in na nepošteni način. Pobil je volilne listke in jih popisal z imenom orglarja „Grafenauer“, brez da bi imel zato dovoljenje od strani volilcev. To je po današnjih postavah čisto navadna volilna sleparja. Zato je bil Hutter obsojen na 50 K globe, odnosno 3 dni zapora, in na povrnitev sodnijskih troškov. Poleg tega se mu je odvzela za 6 let volilna

rica. Hahaha, — lepe agitatorje je imel ašenauer, lepi „duhovniki resnice“ so ti košči črni tički!

Novi brzovlak. Brzovlak Dunaj-Beljak in naj bode vozil do 15. oktobra vsak dan, od 1. oktobra naprej pa vsako nedeljo, vsak uramik in njima slediči dan. S tem se je ugodno starci želi.

Predstojništvo hranilnega in posojilnega društva „spodnega Roza“ v Borovljah razglasila biva pisarna domovinskega kreditnega zavoda naprej v lastni hiši „Rezentalerhof“ v prvem pustopru. — Zavoljo pomnoženega prometa pridejo se zdaj razun v nedeljah dopoldne tudi v sredah od 9-te do pol 12-te ure.

Grožni detotor. V Beljaku je porodila kučica Eliza Mondre iz Paternijona 10. t. m. u tem dnevi. Tako po porodu je prerezala rok z malim nožem vrat. Skrila je mrlja v noselji in šla zopet na delo. Krčmar Kovatsch učil celo zadevo in jo je raznani. Nečlansko mati so zaprili.

Iz podstropja na podlane je padel kmet obroš v Gonobem pri Plipergu in se ubil.

Pod kolesa je prišel 8 letui sinček kročača mesta in bil težko ranjen.

Gorelo je pri posestniku Wedl v Pusarnici, prel je hlev in z njim vsa krma ter 20 kg in 3 prašičkov.

Požar. 15. t. m. je udarila strela v gospodarsko poslopje g. Höflerja v sv. Duhu pri Beljaku; ubila je tam plemenskega bika in začgal. Gorelo je eno poslopje. K sreči je prišel dež, ne ogenj ni mogel razširiti.

Pobegniti je hotel iz beljaškega zapora Jos. Staker, ki je kot arrestant v Jesenicah ušel in v Beljaku ujet. V pravem času so opazila, ki je hotel zid prodreti.

Vlomil je pri gospoj Esteri v Beljaku neki striker iz Sp. Borovljek ter precej reči ukramio. Orožniki so ga zaprili.

Ustrelili se je v usta neki prostovolec lovca regimeta v Trbižu. Vzrok samomora ni znaten.

Izbubila je Ana Schwarz na poti v Beljak milutino knjigo za 200 K. Dva fantalina sta mala in dvignila takoj 100 K. Zlikovca že nista.

Po svetu.

6 milijonov ukradenih! Ravnatelj banke na Holandskem je ukradel 6 milijonov evrov in jo popihal.

Mesto v plamenih. Mesto Murwillumbay je dan pogorelo. Zgorelo je več palač in 52 hiš, znaša več milijonev kron.

Železniška nesreča. Pri Kanaanu poleg stena v Ameriki je trčil tovorni vlak v osebu. 10 mrljcov se je zdaj našlo.

Rudarska smrt. V sahnt 5 v Merlenbachu so mali plini. 5 rudarjev je našlo na grozni smrt.

Samomor cele družine. V Budimpešti se je strupila cela družina oficijala Litvija. Mož bil odpuščen od službe in zato je sklenil samomor; z njim vred se je zastrupila žena in dvoje hčera.

Umor fabrikanta. Delavci so ustrelili tovarnijo Silbersteina v Varšavi. Delavci so zahtevali plačo, ki jo jim je odtegnil, ker so štrajkali. Ko jim denarja ni hotel izplačati, so streli in ga umorili.

Ljubosumnost. Iz ljubosumnosti je ustrelil strir Lorber v Berolinu svoja dva otroka; šel potem na streho in se sam ustrelil. Ženi je pustil listek z besedami: „Tebi prostost, mi otroke“.

Razstrelba. Na japonski bojni ladjiji „Isama“ se je vršila razstrelba; 40 matrozov in oficirjev je bilo ubitih.

Gospodarske.

Kaj se godi v moštu, kadar vre? — Kdo, ki ga stavimo v bedenj, je sladek, kar ga pretakamo iz bedaja, ne opašo na njem več tega okusa, pač pa želimo, da ima sedaj neko skrivno moč, katere imel prej. On namreč opijani. Kakšna spremaba! Stvar je tako: Iz sladkorja, ki se je deljal v moštu, napravile so neke majhne glijice (vinški kvas), katerih se s prostimi očmi

niti videti ne more, alkohol (spirit) in plin, ki mu pravimo ogljenčeva kislina. Alkohol ostaja v vinu, ta sapa pa uhaja iz njega in napravlja vrenje, kakor bi se voda kuhalila. Če dibamo ta plin, lahko nas zamori in prigodilo se je že, da so pali ljudje, ki so bili v kleti, kjer je vino vrelo, v omedlevico in še celo pomrli so. Če pa ta plin pijemo, bodisi v vodi ali v vinu, ni niti škodljiv, kar priča soda (sifon), ki se prodaja po gostilnah, in pa šampanjec. V obojih napravlja ta plin prijeten okus in šumenje.

Škarje pri trgovini. Za trganje grozdja rabijo naši vinogradniki večinoma nože in pipce. Mnogo bolj pripravno orodje pa so za trganje škarje. S pomočjo škarje se grozd mnogo lažje prime pri repu, pa tudi slabe jagode se lažje odstranijo. Tudi delo je bolj hitro. Zato priporočamo, naj si nabavi za trgatev vsak vinogradnik škarje.

Gnojenje sadnemu drevu. Najboljše je gnojiti sadnemu drevu v jeseni meseca septembra in oktobra. Redilne snovi, ki jih damo v tem času v zemljo, pridejo preko zime do drevesnih korenin in zamorejo že spomladji, ko potrebuje drevo največ moči, delovati. Zimsko in pomladansko gnojenje pride navadno prepozno do veljave, osobito ako so tla trda. Najbolj ugaja sadnemu drevu gnojenje s Tomasovo žlindro (mesto tega tudi s superfosfatom) in kalijev soljo ter z gnojnico. Prvi dve gnojili delujeta bolj na razvoj cvetja, in sadja, gnojnika pa, ki ima mnogo dušika, na raščo.

Oreh je drevo, ki bi ga morali pri nas bolj upoštevati, nego ga upoštevamo. Ta sad raste skoraj v vsaki zemlji, ne potrebuje skoraj nobene oskrbe in rodi navadno vsako leto. Orehov les se jako ceni in drago plačuje. Zato bi morali orehe bolj saditi. Mlada drevesca dobimo na ta način, da zasadimo sad sedaj v jeseni v zemljo. Lahko pustimo oreh kar v zeleni lupini. Koničast del sadu je postaviti pri sajenju navzgor. Sad je pogrni nato za 4 do 5 prstov na debelo s zemljo. V jeseni sajeni orehi poženejo že rano spomladji. Tudi mandlje in lešnike je najbolje saditi sedaj.

Brzojavi.

Sostanj. Eden glavnih voditeljev šostanjskih prvakov, bivši solicitator Anton Cok, je popihal v Ameriko. Pri raznih posojilnicah je sleparil Cok s ponarejenimi podpisimi in tudi dejanar „Narodne godbe“ je vzel seboj. Prvaki ga niso naznani, ker mož „preveč ve“ o gotovih tajnostih. Več prihodnjic!

Ob začetku šolskega leta je gotovo zelo važno iznova opozarjati na to, da otrokom, itak ne malokdaj preobloženim z duševnim naprom, ne kaže v tem času dajati tudi še pičaj, ki dražijo žive in s tem skodujejo zdravju. Semkaj spada poleg alkohola zlasti zrnata kava, ki bi se po izreku slovenskega zdravnika sploh ne smela dajati otrokom v šolskih letih. Tega tudi nikakor ni treba. Kathreinerjeva Kneippova slada kava je tako imeniten nadomestek zrnate kave! Posebno napravljanje za deco provroča tako malo truda, ki se vrhutega bogato poplača s tem, da vidno uspevajo naši ljubljenci. Kathreinerjeva Kneippova kava je lahko prebavna, kvrotovna in krepilna ter ima spročno posebno načinova svojega proizvajanja prijetno mil okus po kavi, ki se ga lahko navadi vsakdo. Seveda je zaradi mnogih manj vrednih posnemkov treba opreznosti pri nakupovanju. Zahtevajte vselej izredno Kathreinerjevo kavo in jemljite le zapre izvirne zavoje s tem imenom kakor tudi z imenom in sliko župnika Knappa kot varstveno znakom.

Listnica uredništva in upravnosti.

Miss: Prihodnjič gotovo! Vse drugo preskrbimo. Pozdrav! — Jak. Lörger Hahnau, Würtemberg: Hvala za prido delo! Le tako naprej! Srčni pozdrav! — Župnik Cepin v Razborju: Hvala, da ste postal naš sotrudnik. Prihodnjič objavimo duhoviti vaš članek s primerno opombo. — Več dopisov: Prihodnjič!

Loterijske številke.

Gradec, dne 7. septembra: 35, 70, 44, 14, 25. Trst, dne 14. septembra: 9, 18, 55, 8, 81.

Somišljeniki!

Kdor se strinja z našim delom, kdor razume in ceni našo nalogo, kdor ni naprednjak le na jeziku temveč tudi v dejanju, ta mora biti član našega

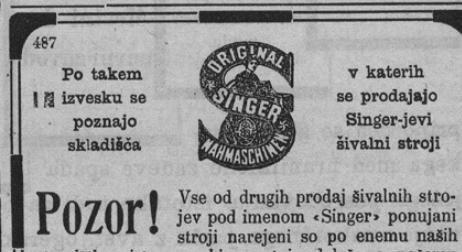
„tiskovnega društva“

(Presverein).

Vsek član tega društva ima posoditi društvu 10 (deset) kron, ki se vrnejo in ki se tudi obrestujejo. Ta denar torej ni izgubljen, temveč se vrne na zahtevo z 4% obresti. Vsakdo ima lahko več deležev po 10 K, vsakdo pa vplača taki delež tudi lahko po obrokih (ratah). Društvo ima namen zasiguriti gospodarski, denarni temelj „Stajerca“, povečati list čimbolj, da zamore odgovarjati vsem zahtevam čitateljev, izdajati vsako leto „Stajerc“ koledar, ki bude nudil več koristnega v zabavnega čitaliva kar priča sodna sodna kavovila. Vsakdo budi član, kajti izobrazba edino nas dovede do boljše bodočnosti.

Na delo!

Vodstvo tiskovnega društva „Stajerca“ v Ptaju.

Singer Co. delniška družba za šivalne stroje
Ptuj, glavni trg štev. 1.

Pruden hlapac
k težkim konjam se sprejme z zelo ugodnimi pogoji pri trgovcu Ed. Suppanz
Pristova via Pöltschach.

Vrlega delavca za cementno blago za Rajhenburg ob Savi kateri je tudi graviranja zmožen sprejme takoj tvrdka Peter Rückl
v Rajhenburgu.